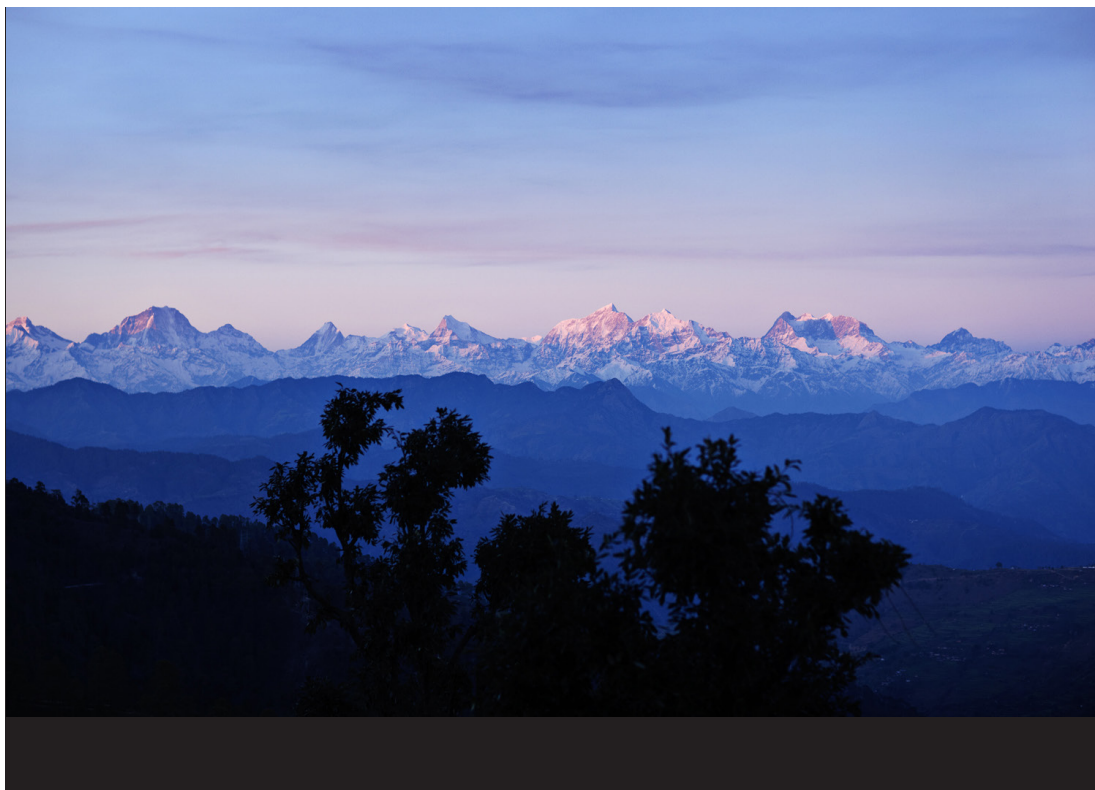

Byg et bjerg

Formålet med denne opgave er, at eleverne får kendskab til, hvordan bjergkæden Himalaya er skabt. Eleverne skal også skabe deres eget bjerg.

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL

Med denne opgave arbejder I med områderne *undersøgelse, modellering og perspektivering*.

- Naturfaglig modellering
- Kort
- Naturen lokalt og globalt

FORBEREDELSE

- I skal bruge et stort billede, hvor man kan se grænserne mellem kontinentalpladerne. Du kan finde et kort ved at følge dette [link](#). Det er til GEUS' e-læringsprogram "Når jor-

den skælver" (http://geus.net/e-learning/njs/njs_forsoeg_01.html)

- Til at skabe et bjerg skal eleverne have hønsetråd på ca. 40 x 40 cm
- Papmache

DISKUTER FÆNOMENET, OG INDKREDS UNDREN

- Hvordan kan der opstå en bjergkæde som Himalaya?
- Hvorfor er alle bjergene i Himalaya ikke lige høje?
- Hvorfor er der sne på toppen af de højeste bjerge?

Det Tredje Øje

Opgaveark #13

Side 2/2

2015 BØRNE-
NES U-LANDS
KALENDER

HVORDAN OPSTÅR BJERGE?

Der findes mange bjerge og bjergkæder rundt om på kloden. I Nepal har de nogle af verdens højeste bjerge. Det højeste bjerg hedder Mount Everest.

Vores klode er opbygget af tre dele: En ydre skal, en kappe og en kerne.

Den ydre skal er den tyndeste. Den kaldes også kontinentsskorpen. Den er ca. 35 km tyk. Det er her, vi mennesker befinder os. Kontinentsskorpen består af store plader, der flyder rundt på Jordens kappe. Kernen er opdelt i en ydre kerne, der mest består af flydende jern, og en indre kerne, der er fast og også mest består af jern.

For ca. 250 millioner år siden var alle kontinenter samlet i ét stort kontinent. Lige siden har pladerne langsomt bevæget sig hen til, hvor de er i dag.

Når randen af en plade skubbes ind under en anden plade, dannes der bjerge. Bjergene i Nepal – Himalaya-bjergkæden – er dannet på den måde. Himalaya vokser stadig, fordi de to kontinentalplader stadig bevæger sig mod hinanden, dér hvor Nepal ligger.

To kontinentplader, hvis rande støder sammen, så pladerne trykkes mod hinanden, presser bjerge opad. Sammenstødet sker meget langsomt (et par centimeter om året). Selvom bjergene er hårde klipper, så opfører de sig som et smidigt materiale og laver store folder. Bjerge, der er dannet på denne måde, kaldes foldebjerge.

JORDSKÆLV

Når pladerne gnider imod hinanden, sker det ofte i ryk, så jorden bevæger sig i ryk. Det er disse ryk – store som små – der får jorden til pludselig at skælve, og som mærkes på jordens overflade. De fleste ryk er små og giver små jordskælv, der næsten ikke er til at mærke. De store jordskælv kommer, når bevægelsen sker i et stort ryk, hvor meget energi udløses.

Kilde: virtuelgalathea3.dk

OPGAVE: LAV JERES EGET BJERG

- Eleverne presser hønsetråden sammen med hænderne, så der skabes et bjerg.
- Eleverne må selv bestemme, hvor højt deres bjerg skal være, og de kan forme det, som de har lyst til.
- Beklæd bjerget med papmache. Når det er tørt, skal bjerget males. I bogen "Det tredje øje" og på hjemmesiden ulandskalender.dk kan I finde en masse billeder, der viser, hvordan Nepals bjerge ser ud.
- I kan nu prøve at sætte klassens bjerge sammen, så de danner en bjergkæde.